

Sygn. akt I ACz 866/12

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>SSA Dariusz Mazurek (spr.)</i>
<i>Sędziowie:</i>	<i>SA Anna Pele</i>
	<i>SA Kazimierz Rusin</i>

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2012 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzyciela (...) **Sp. z o.o. w K.**

z udziałem **W. P.** i **E. P.**

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika

na skutek zażalenia małżonki dłużnika

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 29 sierpnia 2012 r., sygn. akt VI GCo 116/12

p o s t a n a w i a:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy z dnia 29 czerwca 1993r., sygn. akt VI GC 358/93 przeciwko małżonce dłużnika W. E. P., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego małżeńską wspólnością ustawową i zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela koszty postępowania w kwocie 50 zł.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że w oparciu o załączony do wniosku tytuł egzekucyjny - wyrok Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie z dnia 29 czerwca 1993r. oraz odpis skrócony aktu małżeństwa dłużnika i jego żony, zachodziły podstawy do nadania klauzuli wykonalności powyższemu wyrokowi także wobec małżonki dłużnika – E. P.. Sąd Okręgowy wskazał ponadto podstawę prawną swego rozstrzygnięcia, tj. art. 787 kpc w brzmieniu obecnie obowiązującym.

Z powyższym postanowieniem nie zgodziła się małżonka dłużnika. W zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 787 kpc, gdyż wierzyciel nie wykazał dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonki dłużnika.

Z tych też względów skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od wierzyciela kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na powyższe zażalenie wierzyciel wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie od małżonki dłużnika na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że jakkolwiek od czasu zaciągnięcia przedmiotowego zobowiązania zmianie uległ stan prawny w zakresie odpowiedzialności za zobowiązania współmałżonka, to jednak w przedmiotowej sprawie zastosowanie mają przepisy dotychczasowe, a to z uwagi na treść art. 5 ust. 5 pkt 2 i ust. 6 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1691), gdyż przedmiotowe zobowiązanie powstało przed dniem 20 stycznia 2005r., tj. przed datą obowiązywania aktualnego brzmienia przepisu z art. 787 kpc.

Zgodnie z dyspozycją § 1 tego przepisu sprzed 20 stycznia 2005r., tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi, z ograniczeniem jednak jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Przed nadaniem klauzuli wykonalności sąd wysłucha małżonka dłużnika.

Powyższe wysłuchanie ma charakter obligatoryjny i może ono nastąpić na rozprawie lub poza rozprawą poprzez złożenie wyjaśnień w sprawie choćby w formie pisemnej - o ile z możliwości tej małżonka dłużnika będzie chciał skorzystać.

Natomiast w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy błędnie zastosował obecnie obowiązujący art. 787 kpc, który zawiera całkiem odmienne przesłanki nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika i do tego nie zawiera wymogu jego wysłuchania.

Oznacza to nie tylko oparcie się na nieobowiązujących podstawach uwzględnienia przedmiotowego wniosku, ale przede wszystkim naruszenie przepisów postępowania skutkujących jego nieważnością. Sąd Okręgowy nie dokonał bowiem wysłuchania małżonki dłużnika, ani nawet nie umożliwił jej wypowiedzenia się w sprawie przed wydaniem zaskarżonego orzeczenia.

Tym samym Sąd Okręgowy pozbawił małżonkę dłużnika możliwości obrony jej praw w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (art. 379 pkt 5 kpc), naruszając jednocześnie zasadę równości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1974r., sygn. akt I PZ 20/74).

W tym stanie rzeczy zaskarżone postanowienie należało uchylić i sprawę przekazać sądowi I instancji do ponownego rozpoznania na mocy art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 kpc.

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnie sąd I instancji (art. 108 § 2 kpc).